

ལེན་ལྷན་ལྷན་ལ། ལྷན་གྱི་འདྲ་དཔེ་བསྟན་ལ།

ГЛАВА 3. МЕТАФОРИЧЕСКОЕ ОПИСАНИЕ ОРГАНИЗМА

དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །གྱི་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག །

Then again Sage *Rigpai Yeshe* (*rig pa'i ye shes*) spoke, saying, "O Great Sage, listen.

Затем снова мудрец Ригпей Еше (*rig pa'i ye shes*) изрёк: «О, великий мудрец, слушай!

འདྲ་དཔེ་སྤྲང་པོའི་གནས་ལྷན་ལྷན་པ་ནི།

The description of the physical body through similes¹ is as follows.

Вот метафорическое описание того, как устроено тело.

།དབྱི་རྩས་གཉིས་ནི་ཅིག་པའི་འགྲམ་གཞི་འདྲ། །སྐལ་ཚོགས་གསེར་གྱི་དོང་ཅོ་བཅེགས་པ་འདྲ། །སློག་པ་རྩ་ནི་མཚོང་གི་
གཏུ་བ་འདྲ། །བྲང་རྩས་གྲུ་བཞི་གདུང་མ་བཀལ་བ་འདྲ། །ཅིབ་མ་ཉེར་བཞི་ཕྱམ་འགྲེམས་ལེགས་པ་འདྲ། །རྩ་ཅེ་ནི་ཕྱམ་
གྱི་ཉེན་མ་འདྲ། །རྩ་དང་ཚུ་རྩུས་དལ་ཕྱམ་བཀོད་པ་འདྲ། །ཤ་དང་པགས་པ་འདག་ཞལ་བྱས་པ་འདྲ། །སློག་རྩས་གཉིས་
ནི་མཁར་བད་བཏགས་པ་འདྲ། །སློག་པ་གཉིས་ནི་སྤྱ་སྤྱབས་བྱས་པ་འདྲ། །མགོ་བོ་དབྱ་ཅེ་བ་གམ་བྱས་པ་འདྲ། །དབང་
པོ་སློ་ལྷ་སྐར་ཁྲུང་གཏོད་པ་འདྲ། །ཐོད་པའི་རྩས་པ་རྩ་སྤྱབས་བཀལ་བ་འདྲ། །ཚངས་པའི་བྱ་གདུང་ཁྲུང་ཕྱི་བ་འདྲ། །རྩ་
བ་གཡས་གཡོན་ཁྲུང་མགོ་འགྱིང་བ་འདྲ། །སྤྱ་སྤྱབས་མཛེས་པའི་རྩུན་ཉེ་ཉོག་དང་འདྲ། །སྤྱ་ལོ་པོ་གྱོ་མོ་གྱོའི་རྩ་དང་
འདྲ། །ལག་པ་གཉིས་ནི་དར་དབྱངས་བཏགས་པ་འདྲ།

¹ simile is a descriptive comparison between an ancient Tibetan palace and human body in an upright sitting posture with the arms dangling loosely by the sides.

The two hip bones are like the foundation of a wall. The vertebral column is like a pile of gold coins. The main blood vessel is like a certain pillar made of agate. The sternum with its four corners is like the crossbeams of a ceiling. The twenty-four ribs are like well-laid rafters. The costal cartilage of the ribs resembles a bracket supporting the rafter. The channels (nerves and blood vessels), ligaments and tendons are like slender twigs over a rafter. The muscles and skin are like plasters. The two clavicles are like the parapet to a palace. The two scapulas are like the buttresses of the palace. The head is like a dome on a rooftop. The apertures of the five sense organs are like windows. The skull is like a covered roof. The aperture² at the crown of the head is like an opened chimney. The right and left ears are like highly raised head of the Garuda. The nose is like a show of beauty gracing the top of the roof. The tangled hair resembles the tiny male and female bricks arranged to cover the roof. The two hands are like banners hanging outside a palace.

Две тазовые кости – как фундамент стены; позвоночник – столбик золотых монет; канал жизни согца (*srog rtsa*) - колонна из драгоценного агата; грудина – прямоугольная несущая балка-матица; двадцать четыре ребра – хорошо уложенные балки; реберные хрящи –крепления балок; сосуды, связки и сухожилия – подшитые потолочные доски; мышцы и кожа – штукатурка и краска; две ключицы – карнизы дворца; две лопатки – как углы здания; голова – башенка на крыше; врата пяти органов чувств – окна; череп – крыша, покрытая китайской черепицей; теменное отверстие³ – открытый дымоход; правое и левое ухо – высоко поднятые головы Гаруды; нос – шпиль, украшающий крышу; пряди волос – мужская и женская черепица; две руки – привязанные шёлковые полотнища.

བྱང་ལོག་སྟོང་སྤང་བྱམས་སྟོང་བྱམས་སྤང་འདྲ། །མཚན་དྲི་དར་གྱི་ཡོལ་བ་བཀམ་བ་འདྲ། །

² this aperture, though not physically apartment, is an important site of *rlung* and is responsible for sustaining life.

³ это отверстие, хотя и не существует анатомически, но является важным местом для циркуляции лунг (*rlung*) и связано с поддержанием жизни.

The upper and lower abdomens are like the upper and lower corridors, and the diaphragm is like a silk curtain drawn together.

Верхняя и нижняя часть туловища – как верхняя и нижняя галерея, а диафрагма – разделяющая их шелковая занавеска.

སྤྱིང་ནི་རྒྱལ་པོ་གདན་ལ་བཞུགས་པ་འདྲ། །སློབ་མ་ལྔ་ནང་གི་སློན་པོ་འདྲ། །སློབ་བྱ་ལྔ་རྒྱལ་པོའི་སྲས་དང་
འདྲ། །མཚན་མཚར་གཉིས་ནི་བཅུན་མོ་ཆེ་ལྟར་འདྲ། །མཁལ་མ་ཕྱི་སློན་གུང་པ་གདུང་འདེགས་འདྲ། །བསམ་སེ་བྱ་ནི་
ལོར་གྱི་བང་མཛོད་འདྲ། །པོ་བ་གཡོས་བཅུ་བྱེད་པའི་འོག་མ་འདྲ། །རྒྱ་མ་ལོང་ལ་བཅུན་མོའི་གཡོག་དང་འདྲ། །མཁྲིས་
བ་སྣོར་གྱི་རྒྱལ་བ་བཀལ་བ་འདྲ། །རྒྱང་ཕྱག་ལྷ་ཡིས་རྩ་མ་བཀང་བ་འདྲ། །འོག་སློབ་གཉིས་ནི་ལྷ་ལྷང་བཞག་པ་འདྲ། །རྒྱང་
བ་གཉིས་ནི་སློབ་ཡི་རྟ་བབས་འདྲ།

The heart is like a king seated on his throne, whereas the five posterior lobes of the lungs are like his internal ministers and the five anterior lobes of lungs are like his princes. The liver and spleen are like the senior and junior consorts. The kidneys are like external ministers and acts like a strongman that lifts a heavy beam to steady the house. The seminal vesicle is like a treasury. The stomach is like a cooking pot. The colon and intestines are like attendants to the queen. The gall bladder is like a leather bag filled with spices. The urinary bladder is like an earthen pot filled with water. The two lower orifices are like fitted drains. The two legs resemble horse-tethering posts beside the entrance.

Сердце – как царь, восседающий на троне; пять материнских долей⁴ лёгких – внутренние министры; пять сыновних долей⁵ легких – царские сыновья; печень и селезёнка – старшая и младшая царицы; почки – внешние министры, богатыри, поддерживающие балку; самсеу – сундук с драгоценностями; желудок – горшок для приготовления пищи; тонкая и толстая кишка – служанки цариц; желчный пузырь – мешочек, полный приправ; мочевой пузырь – кувшин, полный воды; два нижних отверстия – установленные водостоки; две ноги – как коновязи у ворот.

⁴ задние части долей лёгких

⁵ передние части долей лёгких

ཁག་ཉན་པའི་གནད་ནི་རྒྱལ་པོས་མངའ་བསྐྱར་འདྲ། ཁྱིམ་གསུངས་སོ། །

The vulnerable parts of the body are like important envoys deployed by the king.” Thus it was said.

Уязвимые места – полномочные послы царя». Так сказано.

བདུད་རྩི་སྒྲིབ་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་ལྷན་གྱི་འདྲ་དཔེ་བསྟན་པའི་ལེན་སྟེ་གསུམ་པའོ། །།

This is the third chapter, on the description of the human body through similies, from the Secret Quintessential Instructions of the Eight Branches of the Ambrosia Essence Tantra

Это третья глава «Метафорическое описание организма» из «Экстракта амриты — восьмичленной тантры тайных наставлений».

Translation from Tibetan to English: Men-Tsee-khang ©

перевод с тибетского на русский: Анастасия Теплякова